

Med fisket och Renland som gemensam nämnare

En nostalgiträff har ägt rum i Ishuset på Hönö i höst. Det var 1980-talets besättning på fiskebåten GG 346 Renland som samlats för att återuppliva gamla minnen. Vi möter Gunnar Utbult som växt upp med Renland i familjen och Aste Karlsson som varit fiskare i 30 år och initiativtagare till träffen. Båda var de delägare och skeppare under 80-talet tillsammans med Bengt Strömblad. Ur samtalen med Gunnar och Aste väcks fiskehistoria till liv.

Det är en mörk höstkväll på Öckerö. Blåsten och regnet gör det ännu mysigare att sitta inne med tända ljus. Lyktan på trappan är tänd när jag knackar på hemma hos Aste och Ann-Britt Karlsson vid Ekelunden.

Aste berättar om nostalgiträffen som blev en "kanonkväll"! God mat, skratt och minnen! Film från fisket och vardaglivet ombord på Renland beskådades och uppskattades! Ur samtalet med Aste väcks gammal fiskehistoria till liv, både när det gäller fiskebåten och Aste själv.

Som 14-åring började Öckeröpojken Aste sin yrkesbana som fiskare, likt många andra pojkar från våra öar sedan långa tider. Det var vanligt och naturligt då. Kanske var både far, farfar och morfar fiskare.

Den yngste ordnade maten

Om det inte fanns någon äldre som ville fungera som kock, var det den som tog ny mönstring och var yngst som fick "koka" som man sa. Kanske inte det lättaste ute på Nordsjön när det stormade och rullade, att få fram mat till fem-sex hungriga karlar. Men så var det.

Stekt ägg, fläsk och potatis åt man till frukost varje dag. Aste berättar att han var så trött på den maten dag ut och dag in.

– Jag skiter i gubbarna, vet jag att jag tänkte en morgon, och gjorde pannkakor istället. De satte sig och åt, ingen sa ett ljud. När alla ätit upp och rest

sig, blängde en på mig och sa med fingret höjt: "Detta gör du inte om!". Det blev att fortsätta med det gamla vanliga...

Han tyckte då det var roligare att ordna till middagen på kvällen.

– Jag gick ut på däck och såg på dagens fångst. Bara att välja den fisk man var sugen på, kanske rödtunga eller havskatt. Varannan dag stekt fisk och varannan dag kokt. Visst lärde jag mig en del om matlagning efter hand, fick också tips av mor som visade hur jag gjorde sås och annat. När vi kom iland fick jag som matansvarig se till att byta gasflaskor till köket och ordna så att proviantlistan blev packad.

Båten som unge herr Karlsson först började på hette Island och var hans pappas. När näten skulle till att lagas, "böda garn", minns Aste väl hur det var i början.

– Jag kunde ju inte böda, utan fick hjälpa pappa att hålla i när han lagade. Det var inte roligt. "Du håller sämre än e spig", sa pappa en dag. Att jag höll sämre än en spik var ju inte roligt att höra, men det sporrade mig. Jag lärde mig böda så fort jag bara kunde. Pappa såg att jag lärt mig och jag behövde aldrig hjälpa till att hålla mer.

Yrkesfiskare – ett sätt att leva

Vi fortsätter prata i kullen höstkväll och kommer in på livet som fiskare.

– Det är ett sätt att leva, säger Aste. För mig har det varit så. Kan tänka mig att det är

ungefär som att vara bonde.

Jag tyckte det var som julafton varje gång vi drog upp trålen! I 30 år var Aste Karlsson fiskare och fångsterna har verkligen varierat i storlek och sort. Sill, torsk och skarpsill kanske det vanligaste, men även tonfisk och guldfisk har kommit överbord. Toastol och cykel har också dragits upp, likaså en 20 liters spann målarfärg som gick sönder ombord och allt färgades, både däck och fångst...

I ungdomsåren fiskade Aste även med båtarna Crescent, Götaland och senare Lagafors med hemmahamn Björkö. Med den sistnämnde båten drogs en 400 kg tung tonfisk upp utanför Varberg. Dock fick de endast 4,75 kr per kilo för fångsten men upplevelsen var total.

Renland från Öckerö fiskade han också med några år och när delägarskapet skulle ändras, gick Aste in som en av dessa, jämte Bengt Strömblad och Gunnar Utbult. Året var 1980.

– Vi byggde om Renland en del under våra åtta år, bl a med nytt shelterdäck och båten förlängdes sex meter. Teknik och modernisering har ju hela tiden funnits med under mina 30 år som yrkesfiskare och detta har jag ständigt fascinerats utav. Gillat att det kommit nya grejer som gjort det lättare, säger Aste.

Han har goda minnen från 80-talet med Renland.

– Vi hade en god stämning och

Bröderna Utbult redo för att köra ned till Afrika, 1968. Från vänster Ingemar, Stig och Gunnar.

GG 346 RENLAND

Besättning 1980–1988
Bertil Altby, David Berntsson, Danny Hagne, Bengt Hansson, Bjarne Hansson, Aste Karlsson, Ragnar Karlsson, Peter Lidman, Reino Nordin, Janne Olsson, Johan Olsson, Stig-Lennart Osberg, Håkan Samuelsson, Bengt Strömblad, Gunnar Utbult, Roger Wallhult

skrattade mycket. Vi fiskade i Nordsjön, Skagerrak, Kattegatt och Östersjön. Båten låg ibland kvar i olika hamnar och vi åkte ofta hem med bil till helgen, gärna med Bengt Strömblad bakom ratten. Bengt är av dem som funnits med längst på Renland, i hela 16 år. Han gjorde praktik genom skolan och fick sedan plats direkt efter avklarad skolgång.

Renland – ett minne blott

En decemberkväll 1988 i Östersjön hände något oväntat. Det var dåligt väder och Renland var tungt lastad och började ta in vatten på däck. Båten lade sig på sidan och besättningen hoppade i livflotten. Renland fiskade då tillsammans med en annan båt från Öckerö, Olympos, som lyckligtvis fanns nära till hands. Hela besättningen kunde räddas dock ej fiskebåten som sakta sjönk till havets djup.

Där gick fiskebåten Renland till graven och dess tidigare